

ZŁUDZENIA OPTYCZNE W SZTUCE

TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania plastyki w szkole ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – prof. Radosław Cezary Gwizdon
Krystyna Ratasiewicz
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Złudzenia optyczne w sztuce

Klasa/Czas trwania zajęć/lekcji:

I-IV/45 minut

Cele

Uczeń:

- poznaje tendencje występujące w sztuce drugiej połowy XX wieku;
- omawia sposoby wyrażania złudzeń optycznych w plastyce;
- charakteryzuje twórczość artystów op-artu;
- realizuje działanie twórcze.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca praktyczna;
- praca indywidualna;
- praca całego zespołu.

Środki dydaktyczne

- program komputerowy będący w wyposażeniu szkoły;
- tusz, brystol (w przypadku pracy manualnej);
- komputer;
- telefon komórkowy;
- rzutnik/tablica interaktywna;
- praca z internetem.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna. Nauczyciel prezentuje dowolne dzieło op-artu i prosi uczniów o wypowiedzenie się w kategoriach estetycznych i wrażeniowych. Zadaniem młodzieży jest dłuższe wpatrywanie się w dzieło, aby doznać wrażenia optycznego.

Część właściwa. Uczniowie korzystając z telefonów komórkowych, wyszukują przykłady dzieł op-artu. Nauczyciel inicjuje dyskusję na temat op-artu. Prosi o wykorzystanie zgromadzonych informacji, uzupełnia je i weryfikuje. Wspólnie na tablicy tworzą mapę myśli z tytułami i autorami obrazów.

Realizacja pracy twórczej.

Uczniowie w dowolnym programie graficznym wykonują pracę w stylu op-artu. Zwracają uwagę na to, by ich dzieło wykonane było estetycznie i z dbałością o detale. Uczniowie mający problemy z pracą w programie, mogą wykonać ją manualnie. Nauczyciel z uczniami, którzy prezentują swój zamysł i komentują uzyskany efekt, omawia prace.

Część podsumowująca. Uczniowie dzielą się wrażeniami i opisują towarzyszące im emocje podczas wykonywania pracy. Oceniają też efekt końcowy, czyli działanie op-artowskie (złudzenia optyczne wywołane środkami plastycznymi).

Komentarz metodyczny.

Wykonanie pracy plastycznej rozwija kreatywność ucznia, wyzwala energię twórczą. Podczas zajęć uczniowie mają możliwość wyboru sposobu realizacji działania, dostosowują technikę do własnych potrzeb i gustów. W pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami należy zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy. Celem nauczyciela jest wykorzystać mocne strony ucznia i najbardziej rozwiniętą jego inteligencję do wykonywania zadań oraz stwarzać atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i rozwijaniu doświadczeń. Należy minimalizować metody podające, zastępując je aktywizującymi, przydzielić uczniowi pracę z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych. W zakresie wymagań edukacyjnych dostosować trudność zadań i działań edukacyjnych do możliwości ucznia, np. podzielić partie materiału na mniejsze części, wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu, dając odpowiednie wskazówki, zorganizować pomoc koleżeńską podczas pracy indywidualnej lub wspomagać ucznia podczas wykonywania zadania. W ocenie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy. Powinno się także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.